

Облік земельних ділянок і прав користування ними в системі міжнародних стандартів фінансової звітності

Постановка проблеми. Нині Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) стали у більшості країн частиною законодавства або загальноприйнятою практикою. Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" визначено перелік господарюючих суб'єктів, які зобов'язані з 1 січня 2012 року складати фінансову звітність і консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами. Використання МСФЗ іншими суб'єктами господарювання – заохочується.

Очікується, що в наступні роки відбудеться подальше зростання домінуючого положення МСФЗ у системі регулювання вітчизняного бухгалтерського обліку. Великі та середні агроформування, користуючись законодавчим заохоченням, переходитимуть на ведення обліку за МСФЗ, тому сфера застосування останніх із часом лише розширюватиметься. Такі передбачення аргументуємо розвитком практики залучення зовнішніх інвестицій через здійснення первинного розміщення акцій (Initial Public Offering, IPO) на світових біржових майданчиках. Українські компанії, що мають намір провести публічне розміщення акцій, повинні продемонструвати інвесторам стійке зростання основних фінансових показників як мінімум упродовж двох останніх років. Відзначимо, що для більшості іноземних інвесторів обов'язковою умовою співпраці є перехід емітента на ведення обліку за МСФЗ.

У руслі означених змін і тенденцій актуальності набирає дослідження бухгалтерсько-

го обліку земель за МСФЗ, адже земельний капітал був, залишається й буде об'єктом підвищеної уваги та економічних інтересів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Після схвалення Стратегії застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні¹ останні стали одним із першочергових об'єктів досліджень багатьох українських науковців. Так, переваги й недоліки застосування методологічних підходів, пропонованих МСФЗ для оцінки та обліку сільськогосподарської діяльності, розкрили у своїх дослідженнях В.М. Жук [2, 3], Г.Г. Кірейцев [4], С.Ф. Голов, А.В. Рабошук, А.А. Костякова, Є.Ю. Попко [6] й інші. Ґрунтовно дослідили зміст МСФЗ та їх роль в економічному житті суспільства російські вчені М.Л. Пятов та І.А. Смірнова.

Бухгалтерський облік за МСФЗ також – поле підвищеної уваги аудиторських фірм світового масштабу, які надають детальні роз'яснення аспектів практичного застосування міжнародних стандартів. Серед останніх доцільно розглянути результати дослідження аудиторської компанії KPMG International щодо бухгалтерського обліку прав користування земельними ділянками в Індонезії [1].

Питання обліку земель і прав користування ними стало предметом розгляду на засіданні Комітету з інтерпретації МСФЗ, яке відбулося 13-14 березня 2012 року в Лондоні. За результатами дискусії на відкритому засіданні штатними працівниками Комітету з інтерпретації МСФЗ підготовлена стаття "Придбання права на використання землі" (Purchase of right to use land). В дано-

* Науковий керівник – В.М. Жук, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НААН.

© С.М. Остапчук, 2013

¹Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.10.2007 р. № 911-р.

му документі, поряд з інтерпретацією положень МСБО 16 "Основні засоби", 38 "Нематеріальні активи", 17 "Оренда", запропоновано зміни до МСБО 16 щодо ідентифікації в бухгалтерському обліку права користування майном (у тому числі землею).

Мета статті – аналіз засад бухгалтерського обліку земельних ділянок та прав користування ними в системі Міжнародних стандартів фінансової звітності, виокремлення його особливостей.

Виклад основних результатів дослідження. Згідно з міжнародним правом земе-

льні ділянки включені в категорію об'єктів цивільних правовідносин і в Україні відповідно до Цивільного кодексу визнаються нерухомим майном. Земельні ділянки та права користування ними як об'єкти цивільно-правових угод повинні бути відображені в системі бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання. Залежно від способу набуття та цілей використання земельної ділянки в системі МСФЗ визначаються об'єкти бухгалтерського обліку земельних відносин (табл. 1).

1. Відображення земельних ділянок і прав користування ними в системі Міжнародних стандартів фінансової звітності

Спосіб набуття та мета використання земельної ділянки	Об'єкт бухгалтерського обліку	Міжнародний стандарт, що визначає вимоги до обліку такого об'єкта
Земельні ділянки набуті на правах власності та: - використовуються для здійснення виробництва або постачання товарів або надання послуг чи для адміністративних цілей - утримуються з метою: 1) одержання орендних платежів; 2) збільшення вартості капіталу; 3) досягнення обох цілей; - утримуються для перепродажу	Земельні ділянки входять до складу основних засобів Земельні ділянки виступають інвестиційною нерухомістю Земельні ділянки відображаються у складі запасів	МСБО 16 "Основні засоби" МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість" МСБО 2 "Запаси"
Земельні ділянки, одержані за договором операційної оренди	Платежі по орендній платі	МСБО 17 "Оренда"
Земельні ділянки, одержані за договором фінансової оренди	Земельні ділянки входять до складу основних засобів	МСБО 16 "Основні засоби"
Земельні ділянки, набуті на правах користування	Право користування може бути визнане нематеріальним активом, <i>або</i> прирівняне в обліку до фінансової оренди земельної ділянки	МСБО 38 "Нематеріальні активи", <i>або</i> МСБО 16 "Основні засоби"

Джерело: Власні дослідження.

Облік земельних ділянок, що належать суб'єктам господарювання на правах власності, регулюють МСБО 16 "Основні засоби" та МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість". Перший стандарт розглядає землю як основний засіб, інший – як інвестиційну нерухомість.

Слід підкреслити, що правильність відображення в бухгалтерському обліку набутої у власність земельної ділянки, передусім, залежить від цілей її використання. Якщо земельна ділянка, набута на правах власнос-

ті, використовується для ведення виробництва, постачання товарів, надання послуг чи для адміністративних цілей, вимоги до бухгалтерського обліку такого об'єкта визначає МСБО 16.

Придбані у власність земельні ділянки визнаються активом і відображаються у складі основних засобів. Поділ основних засобів на класи здійснюється залежно від характеру та способу їх використання господарюючим суб'єктом. Залежно від наявності розміщення на земельній ділянці об'єктів

нерухомості, земельна ділянка може бути віднесена до одного з двох класів: "Земля", "Земля та будівлі".

Для цілей бухгалтерського обліку оцінка земельних ділянок здійснюється за справедливою вартістю. Справедливу вартість землі та будівель визначають на основі ринкових свідчень за допомогою експертної оцінки, яку проводять професійні оцінювачі. Як вважає В.М. Жук, поступове витіснення оцінки за історичною собівартістю оцінкою за справедливою вартістю є важливою відмінністю сучасних тенденцій розвитку МСФЗ [2, с. 425]. На думку Є.Ю. Попко, тотальне поширення оцінки за справедливою вартістю у сфері сільськогосподарського виробництва, в яке залучені й сільськогосподарські землі, загострює проблему достовірності фінансової звітності та надійності оцінки її елементів. Оскільки при проведенні оцінки за справедливою вартістю достовірність даних звітності нівелюється фіктивним прибутком (збитком), а надійність вартісного вимірювання ставиться у залежність від наявності неринкових елементів, що впливають на здійснюваний обмін (монополізація ринку) тощо [6, с. 84].

Земля та будівлі є окремими активами, облік яких також здійснюють окремо, навіть якщо їх придбали разом. Відокремлене відображення в бухгалтерському обліку земельної ділянки від будівлі, що на ній розміщена, пов'язане з тим, що строк корисної експлуатації землі необмежений (за деякими винятками, такими як кар'єри й місця для звалищ) і внаслідок цього вартість земельної ділянки не амортизується. Строк корисної експлуатації будівлі є обмежений, а тому її вартість підлягає амортизації. Збільшення вартості землі, на якій стоїть будівля, не впливає на оцінку будівлі, що амортизується. Якщо собівартість землі включає в себе витрати на демонтаж, переміщення та відновлення території, ця частина земельного активу амортизується протягом періоду одержання вигід від здійснення цих витрат [5].

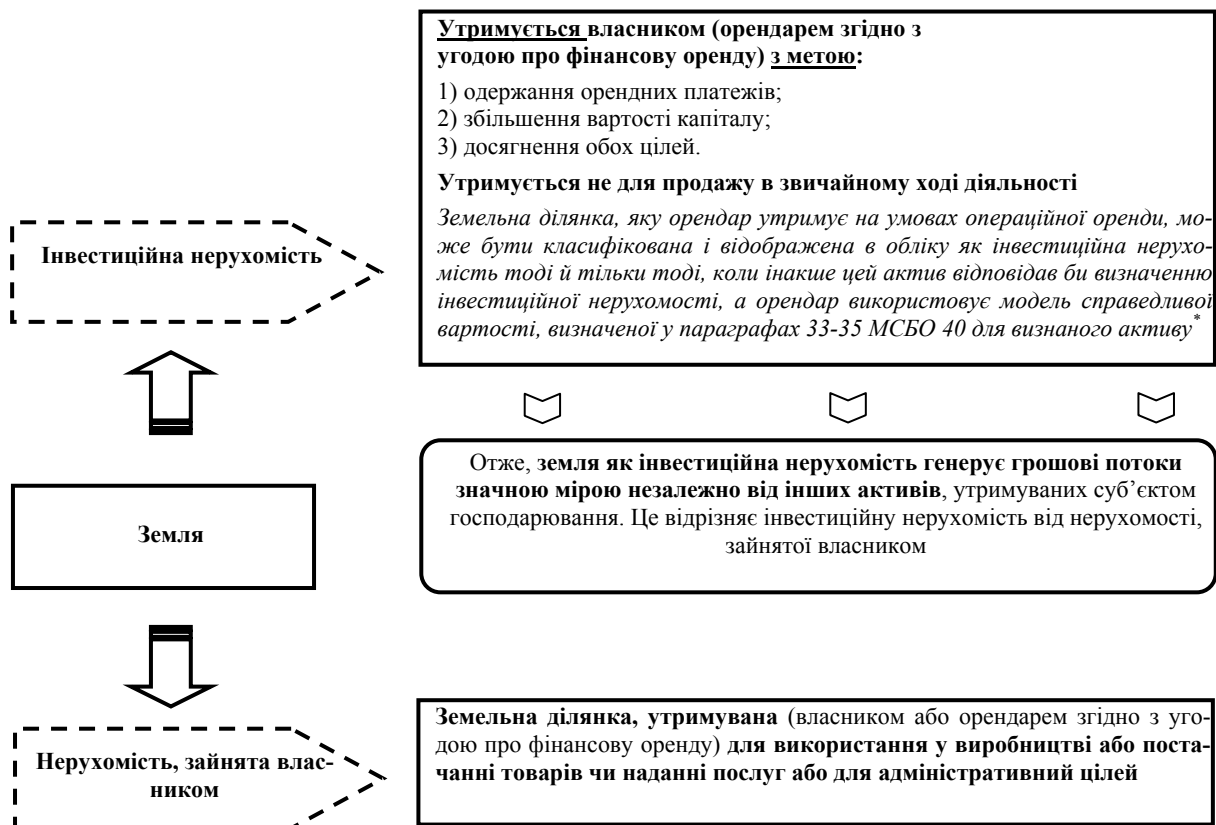
Як зазначено в п. 59 МСБО 16, "у деяких випадках сама земля може мати обмежений

строк корисної експлуатації, тоді її амортизують методом, який відображає вигоди, що мають бути одержаними від неї" [5]. Може здатися, що таке твердження суперечить сказаному в попередньому абзаці, тому розглянемо цей пункт детальніше. На наш погляд, у п. 59 МСБО 16 йдеться про термін використання землекористувачем визначених економічних вигід, що втілені у земельній ділянці.

Наведемо приклад із кар'єром по видобуванню каменю. Період, упродовж якого користувач земельної ділянки, на якій розміщений кар'єр, має можливість видобувати камінь, є періодом одержання економічних вигід від використання земельної ділянки. Амортизація вартості землі протягом цього періоду відображатиме не фізичний знос земельної ділянки, а зменшення економічних вигід від її використання. Після вичерпання запасів каменю земельна ділянка як просторовий об'єкт земної поверхні не ліквідовується фізично, а лише не зможе використовуватися за попереднім цільовим призначенням. У подальшому така земельна ділянка може бути затоплена або використовуватися для розміщення відходів, а її вартість буде встановлена з урахуванням нового цільового призначення та залишкових економічних вигід, що можуть бути одержані від її використання.

Отже, можемо припустити, що в окремих випадках для цілей бухгалтерського обліку здійснюється вартісна оцінка економічного потенціалу земельної ділянки (економічних вигід від її використання за певним цільовим призначенням), а не самої земельної ділянки як просторового базису для розміщення виробництва. За умов надання відповідних роз'яснень п. 59 МСБО 16 стає більш зрозумілим і логічно узгодженим із попередніми пунктами стандарту.

Існують об'єктивні умови, за яких земля виступає інвестиційною нерухомістю (рис.). Бухгалтерський облік інвестиційної нерухомості регулює МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість".

* Цей альтернативний підхід до класифікації інвестиційної нерухомості можна застосовувати до кожної окремої земельної ділянки на індивідуальній основі.

Визнання землі інвестиційною нерухомістю згідно з МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість"*

*Джерело: Складено автором на основі МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість" [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

Інвестиційна нерухомість – нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або їх поєднання), утримувана (власником або орендарем згідно з угодою про фінансову оренду) з метою одержання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: а) використання у виробництві чи при постачанні товарів, при наданні послуг чи для адміністративних цілей або б) продажу в звичайному ході діяльності [5].

Земля, що є інвестиційною нерухомістю, генерує грошові потоки значною мірою незалежно від інших, утримуваних суб'єктом господарювання, активів. Ця ознака і визначає віднесення землі до інвестиційної нерухомості або ж нерухомості, зайнятої власником. Виробництво або постачання товарів і надання послуг (або використання власності для адміністративних цілей) генерує грошові потоки, які мають відношення не тільки до землі й нерухомості, а також й до інших

активів, що використовуються у процесі виробництва або постачання. До землі, що віднесена до нерухомості, зайнятої власником (використовується у виробничому процесі), застосовується МСБО 16 "Основні засоби".

Придбана земельна ділянка, що утримується для перепродажу, визнається складовою запасів, бухгалтерський облік яких ведеться відповідно до МСБО 2 "Запаси". Запаси включають товари, що придбані та утримуються для перепродажу. Економічні вигоди від трансакцій із землею у цьому випадку пов'язані з ростом її ринкової вартості. Операції з перепродажу землі досить поширені в період становлення земельних ринкових відносин, коли земельна ділянка проходить 2-3 спекулятивні обороти, перш ніж перейде у власність ефективних господарів.

На основі проведеного аналізу зазначимо, що у міжнародних стандартах, розглянутих

вище, відсутня чітка регламентація обліку земель сільськогосподарського призначення. Сільськогосподарські землі не включено також і до переліку об'єктів, до яких застосовується МСБО 41 "Сільське господарство". Таким чином, землі сільськогосподарського призначення виключені зі складу об'єктів реальної економіки.

Розробники стандартів не приділили належної уваги особливостям земельного капіталу аграрної галузі, які, на наш погляд, все ж вимагають формування відмінних від закладених у діючих стандартах методологічних засад бухгалтерського обліку сільськогосподарських земель. На необхідності розроблення нових підходів до відображення в обліку земель сільськогосподарського призначення наполягає і В.М. Жук: "Існуючі в МСФЗ підходи до обліку земельних ділянок як об'єктів нерухомості не можуть бути взяті за основу побудови бухгалтерського обліку земель сільськогосподарського призначення, оскільки для останніх має застосовуватись методологія, характерна для "живого" типу економіки" [3, с. 21]. Відсутність у МСФЗ положень бухгалтерського обліку земель сільськогосподарського призначення вчений пояснює відношенням замовників розроблення стандартів, якими виступають транснаціональні корпорації (ТНК), до цього природного ресурсу. ТНК, як правило, намагаються експлуатувати природні ресурси за безцінь, при цьому нав'язуючи світові через систему МСФЗ пріоритетність інших цінностей (інновацій, нематеріальних активів та ін.).

Таким чином, за умов повного переходу вітчизняних агроформувань на ведення обліку за МСФЗ, проблема бухгалтерського обліку земель сільськогосподарського призначення, які відіграють доленосну роль у розвитку економіки нашої країни, не буде успішно розв'язана. Адже як стверджує Г.Г. Кірейцев, "МСФЗ недостатньо орієнтовані на вимоги управління функціонуванням локальної економіки" [4, с. 47], а В.М. Жук зазначає, що міжнародним стандартам притаманна "обмеженість у забезпеченні запитів інших, крім сформованих ТНК" [2, с. 33].

У більшості країн світу, як і в Україні, існують правові обмеження щодо економічного обороту окремих категорій земель. Тому досить часто господарюючі суб'єкти використовують землю не на правах власності, а на правах користування. Залежно від особливостей правового регулювання набір таких прав та межі їх дії в кожній країні істотно різняться. Спільним і найбільш поширеним є використання земельних ділянок для здійснення власного виробництва на правах оренди. Бухгалтерський облік орендних відносин у системі міжнародних стандартів регулює МСБО 17 "Оренда".

Оренда земель може бути класифікована як операційна або фінансова. Залежно від зазначеної класифікації визначається порядок визнання, оцінки й відображення об'єкта в бухгалтерському обліку орендарем і орендодавцем. Для суб'єкта господарювання, який виступає як орендар, основні наслідки класифікації оренди як фінансової чи операційної наведені в таблиці 2.

2. Облікові наслідки класифікації оренди земельних ділянок (для орендаря)*

Облікова характеристика	Операційна оренда	Фінансова оренда
Об'єкт бухгалтерського обліку	Орендні платежі за угодою про операційну оренду	Майно, устаткування і обладнання (в т.ч. земельна ділянка)
Підстава для оцінки активу	Загальна сума орендних платежів за весь термін оренди зменшена на суму фактично накопичених та сплачених орендних платежів за договором операційної оренди, визначених на дату оцінки	Застосовується: 1) модель собівартості відповідно до п. 30 МСБО 16: собівартість зменшується на суму накопиченої амортизації та суму накопичених збитків від зменшення корисних властивостей використання активу, якщо такі є, або 2) модель переоцінки (п. 31 МСБО 16): справедлива вартість на дату переоцінки мінус будь-яка подальша накопичена амортизація й подальші накопичені збитки від зменшення корисності активу

*Джерело: Land rights in Indonesia // Accounting Outlook. – 2012. – March. – P. 1-6.

МСБО 17 містить показники, які зазвичай стосуються оренди, що класифікується як фінансова оренда (п. 10 та 11). На думку фахівців аудиторської компанії KPMG International, аналіз перших трьох показників п. 10 МСБО 17 доводить, що за позицією МСФЗ права користування землею можуть розглядатися як операційна оренда, тому що:

- 1) немає передачі права власності на землю по закінченні терміну оренди;
- 2) не існує опціону на покупку землі;
- 3) оренда земельної ділянки не охоплює більшу частину терміну її корисного використання, оскільки земля має невизначений термін використання [1, с. 3].

Розробники міжнародного стандарту роблять застереження, що показники у п. 10 та 11 не завжди є переконливими, і якщо це зрозуміло з інших характеристик, що в результаті оренди не передаються практично всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності, оренда повинна бути класифікована як операційна оренда [5]. Зрештою класифікація оренди має проводитися на основі загальної оцінки всіх відповідних показників і особливостей.

Аналіз положень МСФЗ, проведений фахівцями аудиторської компанії KPMG International, дає змогу зробити висновок, що земельні ділянки, одержані на правах користування, можуть бути визнані матеріальним активом у складі основних засобів, а права користування – прирівняні в обліку до фінансової оренди. Водночас права користування земельними ділянками відповідають ознакам нематеріального активу, тому їхній облік можна здійснювати відповідно до МСФЗ 38 "Нематеріальні активи" [1, с. 6].

Нематеріальний актив – це немонетарний актив, який не має фізичної субстанції й може бути ідентифікований. Серед наведених у п. 9 МСБО 38 прикладів об'єктів нематеріальних активів відсутні права користування землею, які, однак, відповідають основним характеристикам нематеріального активу, а тому не є виключенням зі сфери застосування даного стандарту. В той же час МСБО 38 (п. 3) чітко виключає оренду зі своєї сфери, тому можна стверджувати, що

права користування землею є не звичайною орендою і через те повинні розглядатися в рамках сфери застосування МСБО 38 "Нематеріальні активи".

Подальша підтримка цього погляду за аналогією з п. 6 МСБО 38 встановлює, що у випадку фінансової оренди актив, що лежить в основі, може бути як матеріальним або нематеріальним, і що після первісного визнання орендар повинен відображати в обліку нематеріальний актив, одержаний за договором фінансової оренди відповідно до МСБО 38 [1, с. 5].

Суб'єкт господарювання може обрати або модель собівартості (МСБО 38 п. 74), або модель переоцінки (МСБО 38 п. 75) в якості своєї облікової політики стосовно оцінки права користування як нематеріального активу. При моделі собівартості нематеріальний актив відображатиметься в обліку за його вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від погіршення корисності, після її первісного визнання. При моделі переоцінки нематеріальний актив після його первісного визнання обліковуватиметься за переоціненою вартістю, яка є його справедливою вартістю на дату переоцінки, за вирахуванням подальшої накопиченої амортизації й будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності активу.

Важливим питанням бухгалтерського обліку прав користування земельними ділянками є встановлення строку їх корисного використання як нематеріального активу для цілей нарахування амортизації. Нематеріальний актив із визначеним строком корисного використання амортизується, тоді як невизначений строк корисного використання призводить до неможливості амортизації вартості нематеріального активу.

Нематеріальний актив розглядатиметься суб'єктом господарювання як такий, що має невизначений строк корисного використання, коли на основі аналізу всіх відповідних факторів є недоступне обмеження терміну, за якого актив, як очікується, генеруватиме чисті грошові потоки для суб'єкта господарювання (МСБО 38 п. 88) [5].

Термін "невизначений" не означає "нескінченний". Хоча нематеріальний актив із

невизначеним строком корисного використання не повинен амортизуватися, однак відповідно до вимог МСБО 36 "Зменшення корисності активів" він підлягає перевірці на предмет знецінення щорічно або за наявності ознак знецінення.

Як вимагає МСБО 38 п. 109, строк корисного використання нематеріального активу, який не амортизується, слід переоцінювати в кожному періоді, щоб визначати, чи продовжують і надалі події та обставини підтверджувати оцінку невизначеного строку корисного використання цього активу. Якщо таке підтвердження відсутнє, зміну в оцінці строку корисного використання цього активу з невизначеного на визначений слід обліковувати як зміну в облікових оцінках відповідно до МСБО 8 "Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки" [5].

Відзначимо, що в Україні права постійного користування земельними ділянками, надані державним і комунальним підприємствам, на наш погляд, в обліковій площині можуть бути прирівняні до набутого права власності, так що практично всі ризики та вигоди, пов'язані з цим правом, передані власнику права. Тому, незважаючи на непередбачені обставини, які обмежать майбутнє використання, строк корисного використання таких прав, як нематеріальних активів, буде невизначеним.

Термін дії (корисного використання власником) інших прав користування земельними ділянками (право оренди, емфітевзис, суперфіцій), переважно визначений документами, на основі яких реалізується право і згідно з чинним законодавством не може перевищувати 50 років. При організації бухгалтерського обліку за МСФЗ вартість таких прав, що визнані нематеріальним активом та поставлені на баланс підприємства, підлягатиме амортизації, виходячи із терміну їх дії.

Сьогодні в Україні практично об'єктом бухгалтерського обліку оренди земельних ділянок є не право оренди як нематеріальний актив, а платежі по орендній платі. Найчастіше підприємства орендують земельні ділянки та відображають їх як об'єкти операційної оренди згідно з МСФЗ 17 "Оренда". Рідше земельні ділянки знаходяться у власності підприємств і обліковуються як

основні засоби відповідно до МСБО 16 "Основні засоби". У деяких випадках земельні ділянки визначаються як інвестиційна власність відповідно до МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість" або як об'єкт лізингу відповідно до МСБО 17. Підхід до відображення земельних ділянок у фінансовій звітності за МСФЗ залежить від конкретної ситуації та застосування професійного судження бухгалтера.

Висновки. Міжнародні стандарти фінансової звітності не розкривають особливостей обліку земель окремих категорій. Зокрема, МСБО 16 "Основні засоби" і МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість" не містять окремих підходів до бухгалтерського обліку земель сільськогосподарського призначення, а пропонують ті ж підходи, що й до інших складових активів підприємства. Таким чином, МСФЗ не враховують особливостей обліку сільськогосподарських земель як окремого виду специфічних активів аграрних формувань. Останнє спонукає до виокремлення таких об'єктів обліку і звітності у національних стандартах. Прикладом для України має бути відповідна практика в Індонезії*.

Поряд із цим у міжнародних стандартах пропонуються альтернативні варіанти відображення прав користування земельними ділянками. Зокрема, для цілей бухгалтерського обліку права користування земельними ділянками можуть бути прирівняні до оренди або ж визнані нематеріальними активами. Можливість визнання прав користування земельними ділянками у складі тих чи інших об'єктів бухгалтерського обліку зумовлена тим, що міжнародні стандарти в ряді випадків передбачають основний і альтернативний підходи до визнання й оцінки таких активів. Порядок обліку прав користування земельними ділянками обирається підприємством, виходячи з орієнтації національної економіки на забезпечення інвестиційної привабливості бізнесу (шляхом представлення привабливої інформації про активи) та із можливостей залучення кредитних ресурсів за заставним принципом. Останнє реалізовується в країнах, де спостерігається

* В Індонезії у 1998 році прийнятий Стандарт бухгалтерського обліку 47 "Бухгалтерський облік земель" (PSAK 47 "Akuntansi tanah").

дефіцит земельних ресурсів, проводиться жорстке державне регулювання земельних відносин й існує розвинений ринок прав ко-

ристування землею. Подібна облікова політика є необхідною і для України.

Список використаних джерел

1. Land rights in Indonesia // Accounting Outlook. – 2012. – March. – P. 1-6 [Electronic resource] / KPMG International. – Mode of access: <http://www.kpmg.com/ID/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/Accounting-Outlook-March-2012-1.pdf>.
2. Жук В.М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки: [моногр.] / В.М. Жук. – К.: ННЦ "ІАЕ", 2009. – 648 с.
3. Жук В.М. Обліково-аналітичне забезпечення земельних відносин / В.М. Жук // Агроінком. – 2011. – № 7-9. – С.116-121.
4. Кирейцев Г.Г. Глобализация экономики и унификация методологии бухгалтерского учета: Научный доклад на 6 Междунар. науч. конф. "Научные исследования в сфере бухгалтерского учета, контроля и анализа: теоретико-практическое значение и направления дальнейшего развития", г. Житомир, 18-19 октяб. 2007 г. / Г.Г. Кирейцев. – Житомир: ЖГТУ, 2007. – 68 с.
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408.
6. Попко Є.Ю. Методологічні проблеми поширення оцінки за справедливою вартістю в бухгалтерському обліку / Є.Ю. Попко // Облік і фінанси АПК. – 2012. – № 2. – С. 82-85.

Стаття надійшла до редакції 26.03.2013 р.

* * *

Новини АПК

Україна планує збільшити постачання сільгосппродукції та продовольства до Саудівської Аравії

Міністр аграрної політики та продовольства України Микола Присяжнюк у червні ц.р. перебував із робочою поїздкою в Королівстві Саудівська Аравія. У межах візиту відбулися переговори щодо поглиблення співпраці в галузях сільського господарства, розвитку інфраструктури та залучення інвестицій.

Під час зустрічі з Міністром сільського господарства цієї країни Микола Присяжнюк зазначив, що Україна та Саудівська Аравія активно нарощують обсяги зовнішньої торгівлі. Зі свого боку, саудівська сторона подякувала за співпрацю та висловила готовність до поглиблення спільної роботи у зазначених вище питаннях.

На зустрічі з Міністром транспорту Королівства Саудівська Аравія було порушено питання співпраці в галузі інфраструктури. За словами Миколи Присяжнюка, Україна зацікавлена у поглибленні інвестиційної взаємодії з цієї країною.

На переконання Міністра аграрної політики та продовольства України, зростання двостороннього товарообороту відбувається за рахунок експорту на саудівський ринок української сільгосппродукції. «Україна зацікавлена у збільшенні постачання на саудівський ринок готової продукції вітчизняного сільського господарства та продовольчої продукції. Вітчизняні аграрії у 2012 році поставили до Саудівської Аравії сільгосппродукції на суму 581,5 млн дол. Причому, зернових експортували на 509 млн дол, а олії – на 70 млн дол. А від початку 2013 року вітчизняні аграрії експортували сільгосппродукції на 34,2 млн дол», – наголосив Микола Присяжнюк.

Микола Присяжнюк є головою української частини Міжурядової українсько-саудівської комісії з торговельно-економічної та науково-технічної співпраці. Під час візиту було прийнято рішення провести засідання Міжурядової комісії на початку 2014 року.

Прес-служба Мінагрополітики України